

Fremsat den 10. oktober 2012 af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og lov om folkekirkens økonomi

(Ændret procedure ved besættelse af provstestillinger, høringsret til provstiudvalget ved besættelse af stillinger som provst, udvidelse af provstiudvalgets sammensætning og ændring af provstiudvalgets valg- og funktionsperiode)

§ 1

I lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. Kapitel 3 affattes således:

»Kapitel 3

Ansættelse i stillinger som provst og domprovst

§ 14. Ved besættelse af en provstestilling, der er tilknyttet et pastorat med 3 eller flere præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder af stillingens indhold, eller ved besættelse af en stilling som domprovst, afholder biskoppen et møde med pastoratets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. Biskoppen afholder ligeledes et møde med provstiudvalget, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. På møder, der afholdes af henholdsvis pastoratets menighedsråd og provstiudvalget senest 3 uger efter det i 2. pkt. nævnte møde med biskoppen, afgiver pastoratets menighedsråd og provstiudvalget udtalelser om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge. Biskoppen er frit stillet med hensyn til, hvilke ansøgere biskoppen vil udtale sig om. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 a. Ved besættelse af en provstestilling, der er tilknyttet et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder af stillingens indhold, afholder biskoppen et møde med pastoratets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stil-

ling gennemgås. Pastoratets menighedsråd afgiver, senest 3 uger efter det i 1. pkt. nævnte møde med biskoppen, udtalelse om 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge. Det skal fremgå af udtalelsen, hvor mange menighedsrådsmedlemmer der har stemt på den enkelte ansøger. Biskoppen afholder herefter møde med provstiudvalget, hvor ansøgningerne fra de 3 ansøgere, som pastoratets menighedsråd har afgivet udtalelse om, gennemgås. Provstiudvalget afgiver på mødet med biskoppen en udtalelse om de 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver en udtalelse om de 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge, hvis alle 3 ansøgere efter biskoppens opfattelse er egnede. Hvis biskoppen ikke finder, at alle 3 ansøgere er egnede, afgiver biskoppen udtalelse om færre end 3 ansøgere. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 b. Ved besættelse af en provstestilling, hvor provstestillingen udgør mere end 50 pct. af stillingens indhold, eller ved besættelse af stillinger som særprovst afholder biskoppen et møde med henholdsvis pastoratets menighedsråd og provstiudvalget, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. Senest 3 uger efter afholdelse af de i 1. pkt. nævnte møder afgiver pastoratets menighedsråd en udtalelse om ansøgerne. Provstiudvalget afgiver senest 3 uger efter det i 1. pkt. nævnte møde med biskoppen en udtalelse om mindst 5 af ansøgerne i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge blandt de 5 som provstiudvalget har afgivet udtalelse om, hvis der efter biskoppens opfattelse er 3 egnede. Hvis biskoppen ikke finder, at der er 3 egnede ansøgere blandt de i 1. pkt. nævnte 5 ansøgere, afgiver biskoppen udtalelse om færre end 3 ansøgere. Såfremt biskoppen ikke finder nogen af de 5 ansøgere, som provstiud-

valget har afgivet udtalelse om, egnede, drøfter biskoppen igen ansøgningerne med provstiudvalget og afgiver herefter udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge blandt samtlige ansøgere. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 c. Er en provstestilling knyttet til flere pastorater, afgives en udtalelse af samtlige pastoraters menighedsråd.

Stk. 2. Skal flere menighedsråd medvirke ved en udtalelse efter stk. 1, afgives udtalelsen på et fællesmøde. Ministeren for ligestilling og kirke kan bestemme, at det af afstemningsresultatet skal fremgå, hvorledes stemmerne er faldet indenfor hvert enkelt af de menighedsråd, der deltager i udtalelsen.

§ 14 d. Ministeren for ligestilling og kirke træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kongelig udnævnelse. Indstilling til kongelig udnævnelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, kan ikke ske, før sagen har været forhandlet med biskoppen.

§ 14 e. Ministeren for ligestilling og kirke kan fastsætte nærmere regler for ansættelsesforløbet.

§ 14 f. §§ 14 – 14 d gælder ikke for ansættelse som værnsprovst.«

2. Kapitel 4 ophæves.

§ 2

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 17 a, stk. 1, ændres »og 4 til 6 valgte medlemmer« til: », mindst 4 og højst 8 læge medlemmer samt 1 repræsentant for provstiets præster«.

2. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »provstiudvalg« til: »provstiudvalgets læge medlemmer«.

3. I § 17 a, stk. 3, indsættes efter »Valgbar«: »som lægt medlem«.

4. I § 17 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»»Stk. 4. En sognepræst, der er fastansat i provstiet, har valgret og er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne.««

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

5. I § 17 a, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »marts« til: »oktober«.

6. I § 17 a, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., ændres »1. april« til: »1. november«.

7. I § 17 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »og 4 til 6 valgte medlemmer« til: », mindst 4 og højst 8 læge medlemmer samt 1 repræsentant for præsterne i provstierne«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2013.

Stk. 2. Funktionsperioden for de provstiudvalg, som efter de gældende regler løber fra den 1. april 2009, forlænges til den 31. oktober 2013.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Hovedformålet med lovforslaget er at sikre et større rekrutteringsgrundlag i forbindelse med besættelse af ledige provstestillinger, således at andre end de præster, som allerede er ansat i provstiet, samt ansøgere til den eventuelt ledige præstestilling, hvortil provstestillingen hidtil har været knyttet, får mulighed for at søge en ledig provstestilling. Hermed skabes der mulighed for, at ledige provstestillinger fremover bliver besat med den absolut bedst kvalificerede ansøger, idet ansøgerkredsen ikke er underlagt geografiske restriktioner.

Det er samtidig formålet med lovforslaget at ændre den eksisterende ordning, hvorefter provstestillingen knyttes til en vilkårlig præstestilling i provstiet, når den ledige provstestilling skal besættes. Det er således hensigten, at provstestillingen fremover skal være knyttet til en bestemt præstestilling i provstiet, således at det er provsten/præsten, som bliver tilknyttet provste- og præstestillingen og ikke provstestillingen, som bliver tilknyttet præsten/provsten og præstestillingen.

Det er fortsat hensigten, at der skal være en balance mellem by og land med hensyn til provstestillingernes placering, og da det er hensigten at bevare mest muligt af menighedsrådenes direkte indflydelse på valget af præst i sognet, er der opstillet 3 forskellige modeller for ansættelse, afhængig af antallet af præstestillinger i det pastorat, hvortil provstestillingen knyttes. De tre modeller betyder, at menighedsrådene sikres mest direkte indflydelse i de tilfælde, hvor provstestillingen er knyttet til en præstestilling i et pastorat, hvor der kun er en eller to præstestillinger.

Derudover er det demokratiske element styrket ved, at man som noget nyt giver provstiudvalgene indflydelse i forbindelse med besættelsen af den ledige provstestilling.

Igennem de seneste år er der sket en betydelig udvidelse af provstens opgaver. Provsten spiller en større rolle end tidligere i forbindelse med implementeringen af biskoppens visioner og ønsker vedrørende udviklingen af den gejstlige betjening i stiftet.

Provstestillingen er et væsentligt element i forhold til biskoppens ledelsesmuligheder, for så vidt angår det lokale kendskab til og den tætte kontakt med provstiets præster. Dette nødvendiggør et godt og nært samarbejde mellem biskop og provst.

Formålet med lovforslaget er således også at styrke biskoppens indflydelse i forbindelse med valget af provst, idet provsten skal fungere som en af biskoppens nærmeste medarbejdere.

Der henses herved til, at biskoppernes rolle også har ændret sig, idet øgede forventninger til strategisk og nærværende ledelse, opfølgning i forhold til arbejdsmiljø, medarbej-

derudviklings samtaler og sygesamtaler gør sig gældende her som i forhold til andre offentlige lederstillinger.

Formålet med lovforslagets § 2 er at udvide sammensætningen af provstiudvalget, således at provstiudvalget fremover også får et medlem, der er valgt af og blandt de fastansatte sognepræster i provstiet.

Ved lovforslagets § 2 udvides endvidere antallet af læge medlemmer i provstiudvalget fra 4-6 til 4-8.

Formålet med lovforslagets § 2 er endvidere at ændre tidspunktet for valg til provstiudvalg fra marts til oktober, således at funktionsperioden fremover kan begynde den 1. november og ikke som hidtil den 1. april.

2. Lovforslagets baggrund

I henhold til den eksisterende rekrutteringsordning kan kun præster, som allerede er ansat i provstiet, samt ansøgere til den præstestilling, som eventuelt bliver ledig samtidig med, at provstestillingen bliver ledig, søge den ledige provstestilling.

I de tilfælde, hvor den hidtidige provst har indgået en retræteordning, således at vedkommende fratræder provstestillingen, men fortsætter i præstestillingen, kan kun allerede ansatte præster i provstiet søge den ledige provstestilling.

Denne ordning er fastsat i Kirkeministeriets cirkulære af 7. september 1979. I forbindelse med vedtagelse af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (Lovforslag L138, fremsat den 17. januar 1990) blev det i forbindelse med den forudgående betænkning foreslået at udvide rekrutteringsgrundlaget, som beskrevet i dette lovforslag. Ved høringen af betænkningen viste der sig at være en udbredt modstand mod en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget. Ved behandlingen af det oprindelige lovforslag blev det herefter slået fast, at den eksisterende ordning, som beskrevet i cirkulæret af 7. september 1979 skulle videreføres.

Også i de tilfælde, hvor den til provstestillingen knyttede præstestilling bliver ledig, har det vist sig, at det også kan være vanskeligt at få udefrakommende ansøgere til provstestillingen. I disse situationer kan rekrutteringen til provstestillingen reelt også kun ske blandt de i provstiet allerede ansatte præster.

Da den nuværende ordning for rekruttering til ledige provstestillinger er fastsat i henhold bemærkningerne til lov om ansættelser i folkekirken m.v., kan rekrutteringsordningen kun ændres ved en lovændring.

I 2010 nedsatte kirkeministeren (nu ministeren for ligestilling og kirke) en arbejdsgruppe, som skulle se nærmere på rekruttering til, placering af og indhold i provstestillingerne.

Arbejdsgruppen var sammensat af repræsentanter fra Landsforeningen af Menighedsråd, biskopperne, Provsteforeningen, Den Danske Præsteforening, stiftskontorcheferne og Kirkeministeriet (nu Ministeriet for Ligestilling og Kirke). Resultatet af arbejdsgruppens arbejde fremgår af mini-

steriets betænkning 1527, Provstestillingen og provstiets funktion, fra oktober 2011.

Et udkast til lovforslaget fremgår som et bilag til betænkningen. Lovforslagets enkelte elementer har således været behandlet og belyst af arbejdsgruppen, og et klart flertal i arbejdsgruppen har anbefalet lovforslaget. Konkret har der været tale om en mindretalsudtalelse fra et medlem vedrørende model 1 (som fremgår af lovforslagets § 14).

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har tilsluttet sig arbejdsgruppens anbefalinger.

Betænkning 1527 blev i november 2011 sendt i høring hos Landsforeningen af Menighedsråd, biskopperne, Provsteforeningen, Den danske Præsteforening, de øvrige faglige organisationer samt en række kirkelige interesseorganisationer. Høringen viste en bred tilslutning til den del af betænkningen som omhandlede ansættelsesproceduren for provster og valg- og funktionsperioden for provstiuvalgene.

Desuden modtog ministeriet et par forslag til rettelser. På baggrund af de indkomne høringssvar blev det oprindelige lovforslag justeret på et par punkter:

1. I betænkningen, der blev sendt i høring, blev der lagt op til en udvidelse af antallet af læge medlemmer i provstiuvalget. Dette indgik dog ikke i selve lovudkastet. Hovedparten af høringssvarene har støttet en udvidelse, således at antallet af læge medlemmer af provstiuvalget fremover udgør 4-8 læge medlemmer og ikke som i dag 4-6 medlemmer.

2. I lovforslaget, som blev sendt i høring, var der endvidere foreslået en ændring af provstiuvalgenes funktionsperiode, hvilket hovedparten er høringssvarene har støttet. Nogle har dog gjort opmærksom på, at valg til provstiuvalget bør foregå efter sommerferien og ikke som anført inden udgangen af marts. Bestemmelsen herom er herefter ændret, således at ordinært valg til provstiuvalg skal foretages inden udgangen af oktober måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted.

Lovforslaget i sin nye ordlyd blev i juni 2012 på ny sendt i høring hos den samme kreds. Høringssvarene viste igen en bred opbakning til lovforslaget, idet ministeriet dog modtog forslag om et par konsekvensrettelser, bl.a. i forbindelse med formuleringen af § 17 a og § 17 e.

Ministeriet kunne tilslutte sig disse ændringer, der nu er indarbejdet i lovforslaget.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Udvidelse af rekrutteringsgrundlaget

3.1.1 Gældende ret

Rekrutteringsordningen er fastsat i Kirkeministeriets cirkulære af 7. september 1979. I forbindelse med vedtagelse af lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. (Lovforslag L138, fremsat den 17. januar 1990) blev det i forbindelse med den forudgående betænkning foreslået at udvide rekrutteringsgrundlaget, som beskrevet i dette lovforslag. Ved høringen af betænkningen viste der sig at være en udbredt

modstand mod en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget. Ved behandlingen af det oprindelige lovforslag blev det herefter slået fast, at den eksisterende ordning, som beskrevet i cirkulæret af 7. september 1979 skulle videreføres.

Cirkulæret er stadig gældende.

3.1.2 Lovforslagets indhold

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at det er hensigtsmæssigt med en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget for at sikre de absolut bedst kvalificerede ansøgere til ledige provstestillinger uden geografiske restriktioner.

I forbindelse med opslag af ledige provstestillinger i visse dele af landet har der de seneste år været tale om et fald i antallet af ansøgere. For at imødegå denne tendens og for at sikre, at der også fremover kan ansættes kvalificerede ansøgere til provstestillingerne, finder arbejdsgruppen, at det er nødvendigt at udvide ansøgerkredsen til alle, som opfylder de almindelige ansættelsesbetingelser, uanset om de allerede er ansat i provstiet eller ej.

Lovforslaget giver alle, som opfylder de almindelige ansættelsesbetingelser, adgang til at søge den ledige provstestilling. Til provstestillingen vil der således fremover være knyttet en præstestilling, hvori den pågældende ansættes samtidig med ansættelse i provstestillingen.

I overensstemmelse med anbefalingerne fra arbejdsgruppen vedrørende provstestillinger foreslås med dette lovforslag en udvidelse af rekrutteringsgrundlaget i forbindelse med besættelse af ledige provstestillinger. Dermed muliggøres, at provstestillingerne bliver besat med de bedst kvalificerede ansøgere uden geografiske restriktioner.

Dette søges imødekommet ved at sikre, at alle kvalificerede fremover kan søge provstestillingen frem for den nuværende praksis, hvor kun allerede ansatte sognepræster i provstiet, samt ansøgere til den eventuelt ledige præstestilling, hvortil provstestillingen hidtil har været knyttet, kan søge en ledig provstestilling.

Da den nuværende ordning for rekruttering til ledige provstestillinger er fastsat i henhold bemærkningerne til lov om ansættelser i folkekirken m.v., kan rekrutteringsordningen kun ændres ved en lovændring.

Lovforslaget er desuden en del af ministeriets fortsatte indsats for – ud fra et ligestillingsmæssigt synspunkt - at gøre provstestillinger lige attraktive for mænd og kvinder. Med lovforslagets gennemførelse bliver der øget fokus på provstens ledelsesmæssige opgaver, bl.a. i forbindelse med samarbejdet med biskoppen om dennes ønsker og visioner, frem for de mere tekniske opgaver bl.a. i forbindelse med bygningssyn m.m. Sidstnævnte opgaver har i en undersøgelse fra 2009 vist sig at have afholdt kvinder fra at søge provstestillinger.

3.2. Placering af provstestillingen

3.2.1 Gældende ret

Ifølge den gældende ordning, jf. Kirkeministeriets cirkulære af 7. september 1979, er provstestillingen knyttet til en

sognepræstestilling i provstiet, og provstestillingen kan ved ledighed søges af de på opslagstidspunktet tjenestemandssatte præster i provstiets sognemenigheder, dog således at ansøgere til den præstestilling, som provstestillingen hidtil har været knyttet til, tillige vil kunne søge provstestillingen, hvis den bliver ledig ved provstens fratræden som provst.

3.2.2 Lovforslagets indhold

Der er i arbejdsgruppen enighed om, at den endelige kompetence til at fastlægge placeringen af en ledig provstestilling ligger hos biskoppen over det pågældende stift, hvortil provstiet hører. Det er således biskoppen alene, som i sidste ende træffer afgørelse om placeringen af stillingen.

Der er også enighed i arbejdsgruppen om, at biskoppen drøfter de overordnede planer for placering af provstestillinger i stiftet med stiftsrådet, herunder den endelige afgørelse om placeringen, såfremt biskoppen overvejer at flytte stillingen i forbindelse med opslag af en ledig provstestilling.

Endelig er der også enighed om, at provstiudvalget – forinden den ledige stilling opslås – har ret til at komme med en udtalelse til biskoppen vedrørende placeringen af provstestillingen.

I praksis gennemføres ændringen ved at lave en fast provstestilling. Forud for opslag af den ledige provstestilling, knyttes stillingen til en præstestilling i et pastorat, hvorefter provsten også fungerer som sognepræst i det pågældende pastorat. Det er biskoppen, som beslutter, hvor provstestillingen skal placeres.

3.3 Menighedsrådets og provstiudvalgets indflydelse

3.3.1 Gældende ret

Reglerne om ansættelse i stillinger som provst fremgår af kapitel 3 (§14) i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., og regler om ansættelse i stillinger som domprovst fremgår af kapitel 4 (§ 15) i samme lov. Der henvises til lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011.

Stillinger som domprovst er imidlertid knyttet til en fast stilling som sognepræst i domsognet, og en ansøger til stillingen som domprovst søger (og ansættes) samlet i stillingen som sognepræst i domsognet, provst for domprovstiet samt domprovst over stiftet.

Stillingen som provst er derimod ikke knyttet til en fast stilling som sognepræst.

Regler om ansættelse i præstestillinger fremgår af kapitel 2 (§§ 8-13) i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v.

Det fremgår bl.a. af ansættelseslovens § 8, stk. 1, at menighedsrådet medvirker ved ansættelse i stillinger som sognepræst efter reglerne i lovens kapitel 2.

Endvidere fremgår det af lovens § 9, stk. 1, at et pastorats menighedsråd afgiver indstilling om ansættelse i ledige stillinger som sognepræst i pastoratet. Bestemmelsen fastslår også, at såfremt en sognepræstestilling er oprettet for flere pastorater, afgives indstilling af disse pastoraters menighedsråd.

Det fremgår af lovens § 9, stk. 3, at ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler om fremgangsmåden ved menighedsråds afgivelse af indstilling. Sådanne regler er fastsat i Ministeriet for Ligestilling og Kirkes bekendtgørelse nr. 60 af 20. januar 2010 om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præstestillinger m.m. (ansættelsesbekendtgørelsen).

Ansættelsesbekendtgørelsen indeholder mere detaljerede regler om menighedsrådets rolle i forbindelse med ansættelse i præstestillinger, bl.a. om reglernes anvendelsesområde (§§ 1-2), om afholdelse af et orienterende møde mellem pastoratets menighedsråd og biskoppen om ansøgningerne (§§ 4-5), om indkaldelse til indstillingsmødet og afstemningsprocedure (§§ 6-8) og om biskoppens indstilling (§ 9).

Ministeriet for Ligestilling og Kirke har endvidere udsendt vejledning nr. 66 af 21. juni 2010 om bekendtgørelse om menighedsråds medvirken ved ansættelse i præstestillinger m.m.

Ved indstillingsmødet skal pastoratets menighedsråd ved afstemning som udgangspunkt nå frem til at indstille to ansøgere i prioriteret rækkefølge. Indstillingsmødets resultat, herunder udskrift af beslutningsprotokollen med angivelse af de ved afstemningerne faldne stemmetal, indsendes ad tjenestevejen, via provst og biskop, til ministeren for ligestilling og kirke.

Efter de nugældende regler har provstiudvalget ingen kompetencer i forbindelse med besættelse af en ledig provstestilling.

3.3.2 Lovforslagets indhold

Arbejdsgruppen har nøje drøftet og overvejet forskellige modeller, som sikrer fortsat størst mulig indflydelse for menighedsrådene i forbindelse med besættelse af en ledig provstestilling med tilknyttet præstestilling.

Resultatet er blevet en anbefaling af, at der fremover gives provstiudvalget en udtaleret i forbindelse med ansættelsesproceduren. Provstiudvalgets udtaleret skal dels opveje en eventuel reduktion i menighedsrådets direkte indflydelse i forbindelse med ansættelse i en præstestilling i det pågældende pastorat, dels give provstiudvalget selv indflydelse på valget af provst i det pågældende provsti.

Med lovforslaget fastholdes mest muligt af menighedsrådenes indflydelse i forbindelse med ansættelse i præstestillinger samtidig med, at der oprettes faste provstestillinger.

Dette sker ved, at der med lovforslaget gives menighedsrådet i det pastorat, hvor provstestillingen placeres, mulighed for at komme med en udtalelse om ansøgerne til provstestillingen.

Menighedsrådets/menighedsrådenes indflydelse er afpasset efter, hvor mange præstestillinger der er i pastoratet, og hvor stor en del af den samlede provstestilling, som udgøres af præstearbejde, således at menighedsrådets indflydelse er forholdsmæssigt størst i de tilfælde, hvor provstestillingen er placeret i et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller mindre.

For at udvide det demokratiske fundament indføres der endvidere en udtaleret til provstiudvalget, som dermed opnår indflydelse på valget af ansøger til den ledige stilling som provst. Provstiudvalget har hidtil ikke haft indflydelse på valget af provst.

Dette betyder, at der fremover kan oprettes provstestillinger efter 3 forskellige modeller.

- 1) Domprovstestillinger samt provstestillinger knyttet til et pastorat med 3 eller flere sognepræstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder.
- 2) Provstestillinger knyttet til et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder.
- 3) Provstestillinger, hvor provstearbejdet udgør mere end 50 % af stillingen, og særprovstestillinger.

Det fastslås endvidere i lovforslaget, at det er ministeren for ligestilling og kirke, der som hidtil træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kgl. udnævnelse, dog således, at såfremt ministeren ønsker at indstille en ansøger, som ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, skal ministeren forhandle sagen med biskoppen.

3.4. Biskoppens indflydelse

3.4.1 Gældende ret

Reglerne om ansættelse i stillinger som provst fremgår af kapitel 3 (§14) i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., og regler om ansættelse i stillinger som domprovst fremgår af kapitel 4 (§ 15) i samme lov. Der henvises til lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011.

Det fremgår af ansættelseslovens § 14, stk. 1, at biskoppen blandt de indkomne ansøgere til en ledig provstestilling indstiller 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge, og det fremgår af ansættelseslovens § 14, stk. 2, at ministeren for ligestilling og kirke indstiller en af de tre indstillede ansøgere til kgl. udnævnelse.

Det fremgår endvidere af ansættelseslovens § 14, stk. 3, at stk. 1. og stk. 2 ikke gælder for ansættelse som domprovst og værnsprovst.

Det fremgår af ansættelseslovens § 15, stk. 1, at biskoppen i forbindelse med ansættelser i stillinger som domprovst skal afholde et møde med domsognets menighedsråd, hvor ansøgningerne til den ledige stilling gennemgås. Senest 3 uger herefter afgiver menighedsrådet en udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge.

Det fremgår af ansættelseslovens § 15, stk. 2, at biskoppen herefter afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge. Biskoppen er frit stillet med hensyn til, hvilke ansøgere han vil udtale sig om.

Det fremgår endvidere af ansættelseslovens § 15, stk. 2, at biskoppen sender ansøgningerne med menighedsrådets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Endelig fremgår det af ansættelseslovens § 15, stk. 3, at ministeren for ligestilling og kirke træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kgl. udnævnelse, dog således at der kun kan ske indstilling af en ansøger, som ik-

ke er omfattet af biskoppens indstillinger, efter at ministeren har forhandlet sagen med biskoppen.

3.4.2 Lovforslagets indhold

Arbejdsgruppen har drøftet provstens rolle som biskoppens nærmeste medarbejder.

Arbejdsgruppen har lagt vægt på, at de krav og forventninger, der er til biskoppen som leder, administrator og tilsynsførende, nødvendiggør en øget indflydelse på valget af provster ud over den indflydelse, biskoppen har i dag.

Mange af de opgaver, provsten i dag skal løse i forhold til præsterne, har karakter af ledelsesopgaver, som har nær tilknytning til biskoppens tilsyn og kompetence.

Resultatet er blevet en anbefaling af, at biskoppens valgfrihed ved valget af provst i forhold til en større ansøgerekreds styrkes, dog således, at biskoppen i de tilfælde, hvor provstestillingen placeres i et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, er begrænset af de 3 ansøgere, som menighedsrådet har prioriteret.

Med lovforslaget sidestilles biskoppens indflydelse ved ansættelse i provstestillinger, som oprettes i henhold til model 1, med biskoppens hidtidige indflydelse i forbindelse med ansættelse i domprovstestillinger.

Biskoppen afgiver således uafhængigt af menighedsrådet og provstiudvalget sin egen udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge.

I de tilfælde, hvor der er tale om en provstestilling, som er oprettet i henhold til model 2, dvs. hvor der er tale om en provstestilling i et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, begrænses biskoppens udtaleret til at omhandle en egen prioriteret rækkefølge af de af menighedsrådet/menighedsrådene prioriterede 3 ansøgere.

Hermed sikres menighedsrådene forholdsmæssig mest indflydelse i forbindelse med ansættelse i stillinger, hvor der kun er få præstestillinger i pastoratet.

For så vidt angår de tilfælde, hvor provstestillingen er oprettet i henhold til model 3, dvs. særprovstestillinger og stillinger, hvor provstearbejdet udgør mere end 50 pct. af stillingen, afgiver biskoppen udtalelse om mindst 3 af de af provstiudvalget 5 prioriterede ansøgere, dog under forudsætning af, at biskoppen blandt de 5 kan finde 3 kvalificerede ansøgere. Såfremt biskoppen ikke finder kvalificerede ansøgere blandt de 5, provstiudvalget har prioriteret, kan biskoppen efter drøftelse med provstiudvalget afgive udtalelse om 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge udvalgt blandt alle ansøgere.

3.5. Udvidelse af provstiudvalgets sammensætning

3.5.1 Gældende ret

Reglerne om provstiudvalgets sammensætning fremgår af § 17 a i lov om folkekirken økonomi. Der henvises til lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012.

Det fremgår af § 17 a, stk. 1, at provstiudvalget består af provsten og 4 til 6 valgte medlemmer.

Det fremgår af § 17 a, stk. 2, at valgret til provstiidvalget har medlemmer af provstiets menighedsråd. De i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster og de overenskomstan-satte sognepræster, hvis ansættelse i pastoratet har en varig-hed af et år eller mere, er fødte medlemmer af menighedsrå-det, jf. lov om menighedsråd § 2, stk. 1, jf. lovbekendtgørel-se nr. 146 af 24. februar 2012. Disse præster har således valgret til valget af de læge medlemmer af provstiidvalget.

Af § 17 a, stk. 3, fremgår, at valgbar er enhver, der opfyl-der betingelser for at kunne vælges til medlem af et menighedsråd i provstiet. Præster, der er ansat i folkekirken, er ikke valg-bare til menighedsråd, jf. lov om valg til menigheds-råd § 3, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2012. Præster kan derfor ikke vælges som læge medlemmer af provstiidvalget. Dette gælder også, selv om den pågæl-dende præsts ansættelsesperiode er så kort, at vedkommende ikke er født medlem af et menighedsråd.

Endelig fremgår det af § 17 a, stk. 4, at provstiidvalgets medlemmer vælges for 4 år ad gangen, og at funktionsperi-oden begynder den 1. april. Af samme bestemmelse fremgår det, at valg til provstiidvalget finder sted inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted.

Det fremgår af § 17 e, stk. 1, at i en kommune, der består af to provstier kan ministeren for ligestilling og kirke god-kende, at der i stedet for to provstiidvalg og et budgetud-valg vælges ét fælles provstiidvalg for provstierne i kom-munen. Provstiidvalget består af provstierne og 4-6 valgte medlemmer. Medlemmerne vælges for provstierne under ét.

De nærmere regler om valg til provstiidvalget fremgår af Ministeriet for Ligestilling og Kirkes bekendtgørelse nr. 1316 af 17. december 2008 om valg af medlemmer til prov-stiidvalget.

3.5.2 Lovforslagets indhold

Som følge af, at provstens opgaver i forhold til præsterne har ændret karakter, anbefaler arbejdsgruppen endvidere, at provstiidvalgets sammensætning, jf. § 17 a i lov om folke-kirkens økonomi, ændres, således at de i provstiet ansatte sognepræster får en repræsentant i provstiidvalget, og der-med opnår medbestemmelse i forbindelse med valget af ny provst.

Dermed opnås der også en parallelitet til menighedsråde-nes sammensætning, hvor præsterne er fødte medlemmer, og med stiftsrådene, hvortil præsterne vælger en repræsen-tant.

Endelig er det arbejdsgruppens opfattelse, at præsternes forståelse for og engagement mht. provstiets økonomiske si-tuation og formåen vil blive styrket i og med, at præsterne nu får deres egen repræsentant i provstiidvalget.

Samtidig var der enighed i arbejdsgruppen om at udvide antallet af læge medlemmer i provstiidvalget til maksimalt 8.

Tilsvarende ændringer foreslås gennemført for fælles provstiidvalg i kommuner med to provstier.

Med lovforslaget foreslås en udvidelse af provstiidvalgets nuværende sammensætning, således at provstiidvalget fremover vil bestå af provsten, 4-8 valgte læge medlemmer og 1 repræsentant for de fastansatte sognepræster i provstiet.

Hermed sikres de i provstiet fastansatte sognepræster medindflydelse på valget af den provst, som i det daglige skal fungere som præsternes nærmeste overordnede.

Samtidig tilstræbes det at tilføre sognepræsterne øget for-ståelse og engagement mht. provstiets økonomiske situation.

Endelig sikres der en øget parallelitet mellem sammensæt-ningen af provstiidvalget og menighedsråd samt stiftsråd, hvor præsterne i dag er repræsenteret.

Præsternes repræsentant vælges af og blandt de i provstiet fastansatte sognepræster. Det betyder, at midlertidigt ansatte sognepræster – uanset længden af deres ansættelse – ikke er valg-bare og ikke har valgret ved valget af præsternes repræ-sentant af provstiidvalget. Dette gælder også selv om de på-gældende er fødte medlemmer af et menighedsråd og derfor kan deltage i valget af de læge medlemmer.

Valgret og valgbarhed begrænses til de fastansatte sogne-præster for at sikre, at valget ikke afgøres af tilfældigheder i forbindelse med antallet af vikariater på valgtidspunktet. Samtidig begrænses sandsynligheden for et stort antal sup-pleringsvalg i forbindelse med præsterepræsentantens ud-træden af provstiidvalget ved stillingsskifte.

Med lovforslaget foreslås det samtidigt gennemført, at til-svarende regler finder anvendelse for fælles provstiidvalg i kommuner med to provstier, således at et fælles provstiid-valg fremover består af provstierne, 4-8 læge medlemmer og 1 præst valgt af og blandt de fastansatte præster i provstier-ne.

Dermed sikres den samme balance mellem antallet af læge og gejstlige medlemmer i fælles provstiidvalg og almindeli-ge provstiidvalg.

3.6. Ændring af tidspunktet for valg til provstiidvalg og provstiidvalgets funktionsperiode

3.6.1 Gældende ret

I henhold til § 17 a, stk. 4, skal valg til provstiidvalget finde sted inden udgangen af marts måned i året efter, at or-dinært valg til menighedsrådet har fundet sted. Valget gæl-der fra 1. april, og funktionsperioden er 4 år.

3.6.2 Lovforslagets indhold

Arbejdsgruppen vedrørende provstestillinger har drøftet, om de nyvalgte provstiidvalgs funktionsperiode skal forsky-des nogle måneder, så funktionsperioden først begynder den 1. november i året efter valg til menighedsråd.

En forskydning af funktionsperioden vil have den fordel, at de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer ved valget vil ha-ve et bedre indblik i provstiidvalgets opgaver og dermed bedre forudsætninger for at finde kvalificerede kandidater til provstiidvalget.

Samtidig vil de nyvalgte provstiudvalgsmedlemmer, der træder i funktion den 1. november, have nogle måneder til at sætte sig ind i opgaverne, inden arbejdet med budgetlægningen for kirke- og provstiudvalgskasserne går i gang i foråret.

Arbejdsgruppen foreslog en ændring, der betyder, at valg til provstiudvalget flyttes, således at valget afholdes i efteråret i året efter valg til menighedsråd.

Med lovforslaget foreslås, at funktionsperioden for de nyvalgte provstiudvalgsmedlemmer ændres, således at begyndelsestidspunktet ændres fra 1. april til 1. november i året efter ordinært valg til menighedsrådene.

Hermed sikres, at de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer får et bedre indblik i provstiudvalgets opgaver og dermed bedre forudsætninger for at finde kvalificerede kandidater til provstiudvalget.

Samtidig vil de nyvalgte provstiudvalgsmedlemmer, der træder i funktion den 1. november, have nogle måneder til at sætte sig ind i opgaverne, inden arbejdet med budgetlægningen for kirke- og provstiudvalgskasserne går i gang i foråret.

Derfor flyttes tidspunktet for valg til provstiudvalget, således at valget skal være gennemført med udgangen af oktober måned i året efter ordinært valg til menighedsråd mod tidligere udgangen af marts måned.

For at sikre kontinuitet, foreslås der samtidigt indsat en overgangsbestemmelse i lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse, således at de nuværende provstiudvalgs funktionsperiode forlænges frem til 31. oktober 2013.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Lovforslaget har været sendt i høring hos stiftsøvrighederne, biskopperne, samtlige stiftsråd, provstiudvalg og menighedsråd, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark, Foreningen af Præliminære Organister, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningens af Danske Kirkegårdsledere, 3F, HK, Det mellemkirkelige Råd, DSUK, Selskab for Kirkeret og Dansk Diakoniråd.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det nugældende *kapitel 3* i ansættelsesloven omfatter alene ansættelser i stillinger som provst.

Med den foreslåede formulering af *kapitel 3* ændres dette, således at kapitlet fremover omfatter ansættelser i stillinger som provst og domprovst.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger foreslås det, at stillinger som provst fremover oprettes efter 1 af 3 anførte modeller. Fremgangsmåden ved besættelse af domprovstestillinger forbliver uændret.

Model 1, som fremgår af forslaget til § 14 i ansættelsesloven, omfatter ansættelse i stillinger som domprovst samt ansættelse i stillinger som provst knyttet til et pastorat med 3 eller flere sognepræstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder.

Den foreslåede formulering er en videreførelse af ansættelseslovens nugældende bestemmelse for ansættelse i stillinger som domprovst, jf. den nugældende § 15 i ansættelsesloven, dog således at der er tilføjet, at biskoppen – foruden et møde med menighedsrådet – skal afholde et møde med provstiuvalget, hvor ansøgningerne til den ledige provstestilling gennemgås. Det foreslås endvidere som noget nyt, at provstiuvalget – på samme måde som menighedsrådet – senest 3 uger efter mødet med biskoppen afgiver en udtalelse om mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge.

Med den foreslåede formulering sidestilles menighedsrådenes indflydelse på valget af ansøger til disse provstestillinger med den, menighedsrådet har i forbindelse med ansættelse i domprovstestillinger.

I praksis foreslås det således, at der sker en sidestilling mellem ansættelsesproceduren ved domprovstestillinger og provstestillinger knyttet til pastorater med mere end 3 sognepræstestillinger efter en model, som med indførelse af en udtaleret for provstiuvalget svarer til den eksisterende bestemmelse om ansættelse i stillinger som domprovst.

Af § 14, stk. 2, fremgår det, at biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge, og at biskoppen herefter fremsender sin udtalelse sammen med udtalelserne fra pastoratets menighedsråd og provstiuvalget samt alle ansøgningerne til ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Model 2, som fremgår af forslaget til § 14 a i ansættelsesloven, omfatter ansættelse i stillinger som provst knyttet til et pastorat med 2 eller færre sognepræstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder.

Bestemmelsen skal sikre, at det forsat er muligt at placere provstestillinger uden for centrale byområder.

Den foreslåede formulering giver menighedsrådet adgang til, efter et møde med biskoppen, hvor ansøgningerne gennemgås, senest 3 uger efter mødet med biskoppen, at udtale sig om 3 blandt alle ansøgere i prioriteret rækkefølge. Me-

nighedsrådets udtalelse afgrænser i dette tilfælde, hvilke ansøgere provstiuvalget og biskoppen kan udtale sig om.

Provstiuvalget afgiver herefter, på et møde med biskoppen, hvor ansøgningerne gennemgås, en udtalelse med sin egen prioritering blandt de 3 af menighedsrådet prioriterede ansøgere.

I disse tilfælde, hvor provstestillingen også udgør en væsentlig del af den samlede gejstlige betjening af pastoratet, er det med den foreslåede formulering således menighedsrådets/menighedsrådenes udtalelse, som anvendes som udgangspunkt for såvel provstiuvalgets som biskoppens udtalelser. Dermed sikres menighedsrådets udtalelse en afgørende betydning i forhold til det endelige valg af ansøger.

Af § 14 a, stk. 2, fremgår det, at biskoppen afgiver udtalelse om de 3 ansøgere, som pastoratets menighedsråd har afgivet udtalelse om, i egen prioriteret rækkefølge, og at biskoppen herefter fremsender sin udtalelse sammen med udtalelserne fra pastoratets menighedsråd og provstiuvalget samt alle ansøgningerne til ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Model 3, som fremgår af forslaget til § 14 b i ansættelsesloven, omhandler ansættelse i stillinger som provst, hvor provstearbejdet udgør mere end 50 pct. af stillingens indhold, og ansættelse i stillinger som særprovst.

Den foreslåede formulering åbner mulighed for, at der, som en særordning, kan oprettes stillinger, hvor præstearbejdet kun udgør en mindre del af den samlede stillings indhold.

Der er i dag etableret forsøgsordninger, hvor hidtidige provstestillinger er overgået til en ordning, hvor stillingen overvejende består af provstearbejde og er i tæt tilknytning til et teamsamarbejde mellem præster, som har overtaget hovedparten af præsteopgaverne. Ligeledes findes der eksisterende stillinger som provst for særområder, bl.a. stillinger som sygehusprovst for et nærmere angivet område.

Stillingen knyttes fortsat til et pastorat, og menighedsrådet bevarer indflydelse på valget af ansøger.

I henhold til den foreslåede formulering afgiver menighedsrådet, efter et møde med biskoppen hvor ansøgningerne gennemgås, en udtalelse til biskoppen om ansøgningerne. Der er ikke stillet nærmere krav til antallet af ansøgere, som menighedsrådet afgiver udtalelse om.

Provstiuvalget afgiver herefter, på et møde med biskoppen, hvor ansøgningerne gennemgås, en udtalelse, hvori provstiuvalget peger på 5 af ansøgerne i prioriteret rækkefølge.

Endelig afgiver biskoppen udtalelse om mindst 3 ansøgere blandt de 5 af provstiuvalget prioriterede, hvis der efter biskoppens opfattelse er 3 egnede, ellers færre.

Provstiuvalget får i forbindelse med ansættelse i disse stillinger, hvor hovedvægten er lagt på arbejdet i provstiet, en større indflydelse end ved ansættelse i stillinger, som er oprettet i henhold til model 1 og 2.

Af § 14 b, stk. 2, fremgår det, at biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere blandt de 5 ansøgere, som prov-

stiuudvalget har afgivet udtalelse om, i egen prioriteret rækkefølge, og at biskoppen herefter fremsender sin udtalelse sammen med udtalelserne fra pastoratets menighedsråd og provstiuudvalget samt alle ansøgningerne til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Bestemmelsen i § 14 c svarer til den eksisterende bestemmelse i § 9, som finder anvendelse i forbindelse med menighedsråds medvirken ved besættelse af præstestillinger. Fremgangsmåden, som er beskrevet i § 9, når der er flere menighedsråd i et pastorat, finder også anvendelse i forbindelse med menighedsråds medvirken ved besættelse af provstestillinger.

Det er efter alle tre modeller fortsat ministeren for ligestilling og kirke, som træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kgl. udnævnelse, dog således at såfremt ministeren ønsker at indstille en ansøger, som ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, skal ministeren forhandle sagen med biskoppen, jf. forslaget til § 14 d i ansættelsesloven.

Ansættelseslovens § 9, stk. 3, giver i dag ministeren for ligestilling og kirke hjemmel til at fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved menighedsråds afgivelse af indstilling i forbindelse med ansættelser i præstestillinger. Med forslaget til § 14 e i ansættelsesloven får ministeren for ligestilling og kirke en tilsvarende bemyndigelse til at fastsætte regler om menighedsrådenes, provstiuudvalgenes og biskoppernes udtalelser i forbindelse med ansættelse i provstestillinger.

Det fremgår endvidere af den foreslåede formulering af § 14 f, at §§ 14 - 14 d ikke finder anvendelse for ansættelse som værnspovst. Den foreslåede formulering svarer til den nugældende bestemmelse i ansættelseslovens § 14, stk. 3, hvorefter de nugældende bestemmelser ikke finder anvendelse for stillinger som værnspovst.

Til nr. 2

Kapitel 4 (og dermed § 15) ophæves, idet ansættelse i stillinger som domprovst er indskrevet i den foreslåede formulering af § 14.

Til § 2

Til nr. 1

Med forslaget til formulering af økonomilovens § 17 a, stk. 1, udvides provstiuudvalget med en repræsentant for de fastansatte præster i provstiet. Provstiuudvalget vil efter forslaget fremover bestå af provsten, 4-8 læge medlemmer og 1 repræsentant for de fastansatte præster i provstiet.

Til nr. 2

Dette er en konsekvensrettelse af § 17 a, stk. 2, 1. pkt., idet der nu skelnes mellem læge medlemmer og repræsentanten for præsterne.

Til nr. 3

Dette er en konsekvensrettelse af § 17 a, stk. 3, idet der nu skelnes mellem læge medlemmer og repræsentanten for præsterne.

Til nr. 4

Det fremgår af den foreslåede formulering af økonomilovens § 17 a, stk. 4, at præsternes repræsentant vælges af og blandt de i provstiet fastansatte sognepræster. Det betyder, at både tjenestemænd og fastansatte overenskomstansatte sognepræster har valgret og er valgbare, mens ansatte i vikariater eller konstituerede sognepræster ikke er valgbare eller har valgret i forbindelse med valget til præsterepræsentant.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger er de i pastoratet tjenestemandansatte sognepræster og de overenskomstansatte sognepræster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere, fødte medlemmer af menighedsrådet, jf. lov om menighedsråd § 2, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012.

Kredsen af præster med valgret og valgbarhed til valg af præsterepræsentanten i provstiuudvalget er således snævrere end kredsen af præster, der er fødte medlemmer af menighedsrådene.

Dette er begrundet i, at valget af præsternes repræsentant i provstiuudvalget ikke bør afgøres af tilfældigheder i forbindelse med antallet af vikariater på valgtidspunktet. Samtidig betyder den foreslåede afgrænsning af kredsen af valgberettede og valgbare, at sandsynligheden for et stort antal suppleringsvalg i forbindelse med præsterepræsentantens udtræden af provstiuudvalget ved stillingsskifte begrænses mest muligt.

Til nr. 5

Med forslaget til formulering af økonomilovens § 17 a, stk. 5, 1. pkt., flyttes tidspunktet for valg til provstiuudvalget, således at valget skal være gennemført med udgangen af oktober måned i året efter ordinært valg til menighedsråd mod tidligere udgangen af marts måned.

På denne måde sikres, at de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer får et bedre indblik i provstiuudvalgets opgaver og dermed bedre forudsætninger for at finde kvalificerede kandidater til provstiuudvalget.

Til nr. 6

Med forslaget til formulering af økonomilovens § 17 a, stk. 5, 2. pkt., ændres samtidig begyndelsestidspunktet for de nyvalgte provstiuudvalgs funktionsperiode fra 1. april til 1. november i året efter, at der har været afholdt ordinært valg til menighedsrådene. Tilsvarende vil de nyvalgte provstiuudvalgsmedlemmer, der træder i funktion den 1. november, have nogle måneder til at sætte sig ind i opgaverne, inden arbejdet med budgetlægningen for kirke- og provstiuudvalgskasserne går i gang i foråret.

Til nr. 7

Med lovforslaget foreslås, at tilsvarende regler, som er foreslået for så vidt angår sammensætningen af almindelige provstiudvalg, også finder anvendelse for fælles provstiudvalg i kommuner med to provstier, således at et fælles provstiudvalg fremover består af provsterne, 4-8 læge medlemmer og 1 præst valgt af og blandt de fastansatte præster i provstierne.

Der er således tale om en konsekvensrettelse, som følge af de foreslåede ændringer af § 17 a, med hensyn til antallet af læge medlemmer.

Tilsvarende er der sket en præcisering af § 17 e, stk. 1, 2. pkt., med hensyn til antallet af repræsentanter for de fastansatte præster i provstierne. Dermed sikres den samme balance mellem antallet af læge og gejstlige medlemmer i fælles provstiudvalg og almindelige provstiudvalg.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2013.

Efter gældende ret, jf. § 17 a, stk. 5, i lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012 om folkekirkens økonomi, udløber

funktionsperioden for provstiudvalgene, som blev valgt ved de ordinære valg til provstiudvalg i 2009, den 31. marts 2013.

Ændringen af § 17 a, stk. 5, i lov om folkekirkens økonomi, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 6, medfører, at funktionsperioden for de provstiudvalg, som vælges ved de ordinære valg i 2013, løber fra den 1. november 2013.

Økonomilovens § 17 a, stk. 5, som affattet i denne lovs § 2, nr. 6, betyder således, at der opstår et hul i loven i forhold til provstiudvalgenes funktionsperiode fra den 1. april 2013 til den 31. oktober 2013.

Derfor indsættes der i lovforslagets § 3, stk. 2, en overgangsbestemmelse, hvorefter de nuværende provstiudvalgs funktionsperiode forlænges frem til den 31. oktober 2013.

Til § 4

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde. Bestemmelsen indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr.472 af 13. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. Kapitel 3 affattes således:

Kapitel 3

»Kapitel 3

*Ansættelse i stillinger som provst**Ansættelse i stillinger som provst og domprovst*

§ 14. Af de indkomne ansøgninger til en ledig stilling som provst indstiller biskoppen til ministeren for ligestilling og kirke 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke indstiller en af de tre indstillede ansøgere til kgl. udnævnelse.

Stk. 3. Stk. 1 og stk. 2 gælder ikke for ansættelse som domprovst og værnsprovst.

§ 14. Ved besættelse af en provstestilling, der er tilknyttet et pastorat med 3 eller flere præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder af stillingens indhold, eller ved besættelse af en stilling som domprovst, afholder biskoppen et møde med pastoratets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. Biskoppen afholder ligeledes et møde med provstiudvalget, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. På møder, der afholdes af henholdsvis pastoratets menighedsråd og provstiudvalget senest 3 uger efter det i 2. pkt. nævnte møde med biskoppen, afgiver pastoratets menighedsråd og provstiudvalget udtalelser om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge. Biskoppen er frit stillet med hensyn til, hvilke ansøgere biskoppen vil udtale sig om. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 a. Ved besættelse af en provstestilling, der er tilknyttet et pastorat med 2 eller færre præstestillinger, og hvor provstearbejdet udgør 50 pct. eller derunder af stillingens indhold, afholder biskoppen et møde med pastoratets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. Pastoratets menighedsråd afgiver, senest 3

uger efter det i 1. pkt. nævnte møde med biskoppen, udtalelse om 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge. Det skal fremgå af udtalelsen, hvor mange menighedsrådsmedlemmer, der har stemt på den enkelte ansøger. Biskoppen afholder herefter møde med provstiudvalget, hvor ansøgningerne fra de 3 ansøgere, som pastoratets menighedsråd har afgivet udtalelse om, gennemgås. Provstiudvalget afgiver på mødet med biskoppen en udtalelse om de 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver en udtalelse om de 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge, hvis alle 3 ansøgere efter biskoppens opfattelse er egnede. Hvis biskoppen ikke finder, at alle 3 ansøgere er egnede, afgiver biskoppen udtalelse om færre end 3 ansøgere. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 b. Ved besættelse af en provstestilling, hvor provstestillingen udgør mere end 50 pct. af stillingens indhold, eller ved besættelse af stillinger som særprovst afholder biskoppen et møde med henholdsvis pastoratets menighedsråd og provstiudvalget, hvor de indkomne ansøgninger til den ledige stilling gennemgås. Senest 3 uger efter afholdelse af de i 1. pkt. nævnte møder afgiver pastoratets menighedsråd en udtalelse om ansøgerne. Provstiudvalget afgiver senest 3 uger efter det i 1. pkt. nævnte møde med biskoppen en udtalelse om mindst 5 af ansøgerne i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere i egen prioriteret rækkefølge blandt de 5 som provstiudvalget har afgivet udtalelse om, hvis der efter biskoppens opfattelse er 3 egnede. Hvis biskoppen ikke finder, at der er 3 egnede ansøgere blandt de i 1. pkt. nævnte 5 ansøgere, afgiver biskoppen udtalelse om færre end 3 ansøgere. Såfremt biskoppen ikke finder nogen af de 5 ansøgere, som provstiudvalget har afgivet udtalelse om, egnede, drøfter biskoppen igen ansøgningerne med provstiudvalget og afgiver herefter udtalelse om mindst 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge blandt samtlige ansøgere. Biskoppen sender ansøgningerne samt pastoratets menighedsråds, provstiudvalgets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

§ 14 c. Er en provstestilling knyttet til flere pastorer, afgives en udtalelse af samtlige pastoraters menighedsråd.

Stk. 2. Skal flere menighedsråd medvirke ved en udtalelse efter stk. 1, afgives udtalelsen på et fællesmøde. Ministeren for ligestilling og kirke kan bestemme, at det af afstemningsresultatet skal fremgå, hvorledes stemmerne er faldet indenfor hvert enkelt af de menighedsråd, der deltager i udtalelsen.

§ 14 d. Ministeren for ligestilling og kirke træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kongelig udnævnelse. Indstilling til kongelig udnævnelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, kan ikke ske, før sagen har været forhandlet med biskoppen.

§ 14 e. Ministeren for ligestilling og kirke kan fastsætte nærmere regler for ansættelsesforløbet.

§ 14 f. §§ 14 – 14 d gælder ikke for ansættelse som vænsprovst.«

Kapitel 4

Ansættelse i stillinger som domprovst

§ 15. Biskoppen afholder et møde med domsognets menighedsråd, hvor de indkomne ansøgninger til en ledig stilling som domprovst gennemgås. På et møde, der afholdes af menighedsrådet alene senest 3 uger efter det første møde, afgiver menighedsrådet en udtalelse om mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge.

Stk. 2. Biskoppen afgiver udtalelse om mindst 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge. Biskoppen er frit stillet med hensyn til, hvilke ansøgere han vil udtale sig om. Biskoppen sender ansøgningerne med menighedsrådets og sin egen udtalelse til Ministeriet for Ligestilling og Kirke.

Stk. 3. Ministeren for ligestilling og kirke træffer afgørelse om, hvilken ansøger der skal indstilles til kgl. udnævnelse, dog således, at indstilling til kgl. udnævnelse af en ansøger, der ikke er omfattet af biskoppens udtalelse, ikke kan ske, før sagen har været forhandlet med biskoppen.

2. Kapitel 4 ophæves.

§ 2

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 782 af 6. juli 2012, foretages følgende ændringer:

§ 17 a. I hvert provsti vælges et provstiudvalg, der består af provsten og 4 til 6 valgte medlemmer.

Stk. 2. Valgret til provstiudvalg har medlemmerne af provstiets menighedsråd. Præster i pastorater, der omfatter flere menighedsråds kredse i samme provsti, har kun én stemme og kan selv vælge, i hvilket menighedsråd de vil afgive stemme. Omfatter pastoratet menighedsråds kredse i mere end ét provsti, har præsten en stemme i hvert provsti. En repræsentant i et menighedsråd for en valgmenighed har stemmeret ved valget, jf. § 4 i lov om menighedsråd.

Stk. 3. Valgbar er enhver, der opfylder betingelserne for at kunne vælges til medlem af et menighedsråd i provstiet.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiudvalg skal foretages inden udgangen af marts måned i året efter, at ordinært valg til menighedsråd har fundet sted. Valget gælder fra 1. april, og funktionsperioden er 4 år.

§ 17 e. I en kommune, der består af to provstier, kan ministeren for ligestilling og kirke godkende, at der i stedet for to provstiudvalg og et budgetudvalg vælges ét fælles provstiudvalg for provstierne i kommunen. Provstiudvalget består af provstierne og 4 til 6 valgte medlemmer. Medlemmerne vælges for provstierne under ét.

1. I § 17 a, stk. 1, ændres »og 4 til 6 valgte medlemmer« til: », mindst 4 og højst 8 læge medlemmer samt 1 repræsentant for provstiets præster«.

2. I § 17 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »provstiudvalg« til: »provstiudvalgets læge medlemmer«.

3. I § 17 a, stk. 3, indsættes efter »Valgbar«: »som lægt medlem«.

4. I § 17 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. En sognepræst, der er fastansat i provstiet, har valgret og er valgbar til provstiudvalget som repræsentant for præsterne.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

5. I § 17 a, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »marts« til: »oktober«.

6. I § 17 a, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., ændres »1. april« til: »1. november«.

7. I § 17 e, stk. 1, 2. pkt., ændres »og 4 til 6 valgte medlemmer« til: », mindst 4 og højst 8 læge medlemmer samt 1 repræsentant for præsterne i provstierne«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2013.

Stk. 2. Funktionsperioden for de provstiudvalg, som efter de gældende regler løber fra den 1. april 2009, forlænges til den 31. oktober 2013.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.